Ötvenhetedik évfolyam 1899. 13. szám. Debreczen, vasárnap, márczius 26.

Előfizetési feltételek:
Fizetendő Debreczenben.
Egész évre . . . . . 2 frt.
Fél évre . . . . . 1 „
Községeknek . . . . . 62 kr.

Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:
Gróf Degenfeld-tér 3. sz. házban.
Vilmos sörcsarnok a szomszédságában.)
Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESITŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Hirdetési dijak:
Négy-hasábos petit sorért 8 kr; - többszörinél 6 kr.
Nagyobb és többszöri hirdetéseknél igen kedvező engedmények tétetnek.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-ben megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Hirdetések és előfizetések helyben a *kiadói hivatalnál*, *Csáthy Ferencz*, *Telegdi K. Lajos*, Budapesten: *Goldberger A. V.*, *Általános Tudósitó* VII., Erzsébet-körut 14., *Blockner J.*, *Eckstein Bern.*, *Haasenstein* és *Vogler*, Bécsben, Prágában *A. Oppelik*, *Schaleck H.* és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: *G. L. Daube* és *Mosse Rudolf* hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Államsegély ev. ref. főgimnaziumoknak.

— Közérdek. —

Debreczen, 1899. márcz. 25.

Régi dolog, hogy nagy baj van a mi régi és kitünő ev. ref. főgimnaziumunkban.

Ez a nagy baj semmi egyéb, mint hogy nem tudják befogadni a jelentkező növendékeket, sőt még a helybeli szülék itten tanult gyermekei is kimaradnak egyes osztályokból.

Ugy lehetne e bajon segiteni, ha volna kellő számu tanerő, de ezeknek fizetésére az egyházkerületnek nincs meg a kellő fedezete, a város pedig csak nem rég tagadta meg a kért segedelmet.

Szó volt, hogy az állami főreáliskolát alakitsák át gimnaziummá, de ez dugába dőlt. — Aztán sok jót remélnek a kath. algimnazium 8 osztályuvá való fejlesztésétől, a mi valószinüleg meg is történik.

De érdeke-e az a régi ev. ref. főgimnaziumnak, hogy elveszitse növendékeinek azon jelentékeny részét, a kik tandijat fizetnek. Mert ezeknek mindegy, akárhova fizetik a tandijt, de nem mindegy az ev. ref. főgimnaziumnak. A szegények, a jótéteményre szorultak bizonyosan bentmaradnak, de ekkor nincs jövedelem.

Tankerületünk érdemes főigazgatója kijelentette, hogy az ev. ref. főgimnazium részére állami segélyt kell kérni, amit okvetlenül meg fog kapni.

És mit adna cserébe ezért az egyházkerület? Igen keveset. Jogot a közoktatásügyi miniszternek arra, hogy 2—3 tanárt (legfelebb) az egyházkerület által ajánlottakból — kinevezhessen. Semmi csorba az autonomián nem esnék és nyerne vele sokat az egyházkerület, az iskola és a város.

Nem kell attól tartani, hogy a kifejlesztendő róm. kath. algimnaziumnak nem lenne kellő számu növendéke! Lenne biz a furcsán, mert hiszen a jelentkezők száma egyre szaporodik s a jövőben sem fog fogyni.

Hogy milyen hatást fog kelteni a kir. főigazgató ép oly bölcs, mint gyakorlatias inditványa az illetékes körökben, — nem tudjuk — de meg vagyunk győződve, hogy ott is belátják, miszerint nincs más mód a főgimnazium igazi érdekei tekintetében.

Ha elfogadják az okos inditványt, sok bajon lesz segitve, de ha mellőzik, hát kereshetnek orvosszert és nem fognak találni soha — seholsem.

Az államsegély elfogadásában nincs semmi veszély s igy nincs tőle mit idegenkedni. Kérni kell, mert a közérdek parancsolja.

Nagyszerü multja van a debreczeni ev. ref. főgimnaziumnak s nem csekélyebb szerep vár rá a jövőben. E szerep betöltésére meg kell fogni a kinálkozó alkalmat és eszközöket annyival is inkább, mert azok jók és hatalmas eredmények létrehozói lesznek.

S.

A közerkölcsiség.

Debreczen, 1899. márczius 25.

Romlásnak indult... Berzsenyi e czimű ódájával kezdhetjük czikkünket, amidőn a kérlelhetetlen statisztika adataira támaszkodva megdöbbenéssel kell néznünk a büntettek és vétségek miatt elitéltek számának emelkedését. Honnan van az, hogy az emberiség erkölcsi érzülete nem emelkedik magasabb szinvonlra, aránylagosan a tudomány és felvilágosodás előrehaladásával? Talán onnan, hogy a hol nagyobb a fény, ott nagyobb az árny; hogy a mily arányban nő a gazdagok száma, ép annyival gyarapodnak a koldusok? Ez a következtetés azonban el nem fogadható, mert oly útvesztőbe vezet, melyből felette nehéz kiigazodni.

De elvitázhatatlan tény az, hogy morális tekintetben nem tartunk lépést a felvilágosodással. Általános hanyatlást kell észlelnünk mindenfelé!

Ezen általános hanyatlás közepett van egy út, melyen rohamos léptekkel haladunk előre, ez út a bűnök utja. Szomorú, hogy az ember magasztos hivatását feledve, a helyett, hogy a tökély megközelitésére törekednék: rálép a bünök lejtőjére s lassanként lesülyed oda, hol a nemes érzelemből kivetkőzött ember nem érdemli meg többé a nagy természet urától reá ruházott előnyös jogokat, nem érdemli meg az ember elnevezést.

Mindez kétségtelen bizonyságot tesz arról, hogy a vallás-erkölcsi érzelem vagy fel sem ébresztetik az emberek nagy részénél, vagy ha felébresztetik is, a további fejlesztésről nem gondoskodnak kellőleg.

A gyermekeket már zsenge korukban tele tömik mindenféle tudománynyal, idejöket kora reggeltől késő estig ezek veszik igénybe s igy sem testi egészségük fejlesztésére, sem pedig lelki életök nemesbitésére idő nem marad.

A „modern“ nevelés hivei azt hiszik, hogy a testi és lelki nevelésnél előbbre való a száraz tudományok elsajátitása; előbbre való az, hogy a gyermek a declinátiót elsajátitsa, mint az imádságot megtanulja.

Ily nevelési rendszer mellett aztán nem lehet csodálkoznunk azon, ha testileg elsatnyult s a vallás-erkölcsi érzelmek iránt teljesen érzéketlen gyermekek és ifjak kerülnek ki az iskolákból.

A mit a nevelés terén az iskola elmulaszt, azt az élet iskolaja ritkán hozza helyre, sőt legtöbb esetben, ha volt is fogékonysága kis gyermekkorában a vallás-erkölcsi érzelmekre, felnőtt korában a modern társadalom elvei és szokásai teljesen kiölik azokat kebléből. Ezek helyét a könnyelmüség, vallástalanság s a ledér erkölcsök iránti előszeretet foglalja el; ezek kisérik aztán az ifjut az életbe és viszik azon lejtőhöz, hol a bűn kezdődik.

A modern rendszer követői ugyan azt mondják erre, hogy bűnt mindig fognak elkövetni, bármily szigorú vallásos nevelést adunk is a gyermekeknek, ebben lehet némi igazuk, de azt jó lélekkel állithatjuk, hogyha követtetnék is el bűn, az nem lenne oly gyakori, mint manapság.

Hogy a szenvedély és álszégyenérzet nagyobb befolyást gyakorol a gyermek tettére, mint a természet által keblébe oltott tisztelet a szülők iránt, az onnan van, hogy a gyermeki sziv nemesebb érzelmeit nem fejlesztették s ápolták gondosan akkor, mikor legnagyobb szükség volt rá.

Ha a különféle büntettek napirendre kerülnek, rendesen azzal védekezünk, hogy — romlott a társadalom! Ebben sok igaz lehet, mert vannak olyan köztiszteletnek örvendő emberek is, a kik még a szegény munkások megszolgált bérét is elvonják s igy tettükkel a társadalmon foltot ejtenek, — csakhogy elfeledjük megkérdezni magunktól azt, hogy hát az ilyen embereken kivül miért is romlott a társadalom?

Bizony ennek a romlottságát nem a levegő, hanem az emberek maguk idézték elő!

Elismerjük, hogy a korral haladnunk kell, csakhogy eme haladásnak nem szabad olyannak lenni, hogy az a test egészségére: a lelki életre s az erkölcsi érzületre káros befolyással legyen.

Inkább kevesebbet tudjon a gyermek az életben értékesithető tudományok közül, mintsem az legyen nála elhanyagolva, ami lelki életét táplálja és szivében a nemesebb érzelmeket fejleszti, akkor nem teremnek a társadalomban kétes értékű nagyságok!

Más szóval fel kell ébresztenünk az emberi méltóságok érzetét már a gyermekben és ifjukban, hogy annak pidesztálján meg is tudja becsülni a tiszta erkölcs és igazság valódi értékét.

Karczolatok.

— Innen-onnan, mindenünnen. —

Ki tételezne fel a tisztességben megfehéredett Tél-apótól annyi kutyaságot, mint a mennyit kifejteni méltóztatott neki a héten?

Azt hittük, hogy becsülettel takarodót fuvott és elment az északi sarkra, — hát dehogy!

Itt kullog az öreg suttyomban s elküldött föl nem használt szeleiből egy jó csomót, sőt még hópehelykéket is küldözgetett.

Kicsi hijja volt, hogy meg nem szeppentünk.

De hát bizony a tavasz tündére csak azért is — fügét mutatott neki.

*

De furcsa is! Már az überciherek is a sifonba tétettek, a téli kabátok meg a nyári álmok álmodására adattak át és ime?

Egy lélekzet az öreg télapótól és elővarázsolódtak a téli kabátok.

Már t. i. csak azok, a melyek esetleg — még kéznél voltak.

*

Oda fent a jó honatyák megszüntették az exlex állapotot.

A kormányt, mely eddig nagyon is érezte, hogy nincs rózsa tövis nélkül, virágokkal, az elismerés virágaival árasztották el.

Annyira, hogy a kormány már meg is sokalta.

Az a sok virág még majd eltemeti — idő előtt.

*

Kóburg Lujza herczegnő regénye furcsa fejezethez ért.

A szép herczegasszony ugyanis egy fess főhadnagygyal egyeledett szerelmi viszonyba s férjét elhagyva, a szerelem boldogitó mámorát élvezték, a mig a herczegnőt gyógyintézetbe, a főhadnagyot meg — dutyiba tették.

A regény kezdett véget érni.

Állitólag most a gólya egy uj fejezetet toldott a regényhez.

Egy kis Kóburggal szaporitotta meg a világot.

Ugy mondják, hogy e legujabb kis Kóburg nem egyéb, mint — légből kapott kacsa.

Akármi, de a világ nagyon örült neki.

*

TÁRCZA.

Hangulat.

Mosolyog az ég azurja,
A természet ünnepel,
És én járok bánatomba
Könnyezve merülve el.

Könnyeim patakként folynak
Áztatják fű bársonyát
S a bokorból csalogánynak
Hallom legszebbik dalát.

Ne dalolj most boldogságról,
Kis madárka, oly szépen,
Dalolj inkább fájdalomról,
Ez tán könnyit szivemen.

Dalolj mélán, keservesen
S szép csendesen altass el
S dalod szárnyán vidd a lelkem,
Kis madár, e földről el.

A barátné meséje.

A „Debreczen-Nagyváradi Értesitő“ számára irta: **Kéray Elza.**

... Azt kérded édesem, hogy választottam-e és kire esett választásom?! Nos hát ha én erre felelni akarok, nem tehetem egy szóval. Választottam... Igen... mert szükségét érzem; ideje van. De kit?... Melyiket?! Találd el. A te találomra reám fogott ideálom annyi, mint ez az én választottam. Mert ha ma azt mondom: a pestit választottam, holnap talán ellenkezőjét állitanám s holnapután épen a harmadikkal mennék esküvőre. Ámde hadd magyarázzam ki magamat értelmesebben.

A mult héten igen jól mulattam, majd minden bálon ott voltam s hogy fogadtak! hogy hódoltak! és most valóban sajnálom az elmult időt, amikor félre vonultam... No de ez már elmult... Tudod édes barátném, hogy miért nem élveztem... én csak magamnak éltem, mert nem volt szüksége boldogságban uszó szivemnek senkire. De sajnos, a végzet nem becsülte meg az én őszinte szivemet.

Tehát mulattam! Megismertem ott egy férfit, — akihez melegebb érzéssel kezdtem viseltetni. Hahaha!... Ugy-e nevetséges egy kihült sziv felmelegedése, dobogása? De ez a férfi engedelmet kapott látogatásomra. Felkeresett másnap, harmad, negyed-nap. Ötöd-nap pedig megkérte kezemet.

Ennyi az egész, nem kiczifrázott komédia, — hanem csak ennyi: szeret, tehát elvesz...

És én a szivem sebére nyomtam kezemet, s azt mondtam, hogy szeretem; — hozzá megyek.

Nem is csalódtam; olyan derék kedves ember.

Én nagyon rokonszenvezem vele s mondhatom, most már övé minden gondolatom.

De mit hoz a jövő?! Kérem az Istent, hogy valahogy utamba ne hozza Adorjánt, — mert akkor... oh akkor nem tudom mit tennék.

Ismered a természetemet. Most csend uralkodik szivem tengerén, de ha valami felzavarná... oh még nem elég erős az ellentállásra. Pedig én már nem akarok megcsalni senkit — tudom már mi az, mikor összetörik az embernek szerető szivét, mikor elveszti bizalmát.

És mégis hiába választottam jellemesebb férfit, mégis talán ha jönne az ő személye, lehet nem lennék még elég erős... eldobnám magamtól a jövőt. Igen. Mert a jövőt már csak választottamban látom megtesülve. A másik mellett el volna veszve az... Avagy képes-e még egy olyan ember boldogitani?!

Mikor először hallottam felőle azt, mi méltatlanná tette előttem; mikor megtudtam, hogy mosolyogva talán épen szólt rólam, ki oly tisztán szeretem őt s ki hittem neki; ki vissza él bizalmammal, hogy többi „ideáljai“ közé vett, — azt hittem, tul nem élem.

Nem kivánom kedves barátnőm, hogy valaha átérezd e kint. Mikor az ajk meghidegül s az agyvelő őrült sebességgel dolgozik, a sziv pedig perczekig megszünik dobogni... Hogy átérezd egy fenrepkedő lélek esését, egy büszke női jellem megtörését: Isten óvjon meg téged ettől.

Csak jönne már sietve az idő, mikor nem választhat már el földi érzelem választottamtól; hogy ne kelljen remegnem: hátha elém jön ő s én elfeledem a sérelmeket... a multat egy mesének, csak mesének... igen... s akkor visszagondolhatok a multra, mint regére, mely fölött mosolyoghatunk... Akkor már nem félek... De még most?! Hiszen én csak gyönge nő vagyok. Gyarlóságomban eltaláltam feledni, hogy átkom, hogy megbántóm áll előttem, ki szerelmemre immár nem érdemes.

Ez a bús története az én választásomnak. Ugy-e nem itélsz el? Hisz egy vétkem van, gyönge nő vagyok... De ez ezreknek is vétke...

Kivánj hát áldást, szerencsét a frigyemhez, mert őszinte vonzalomból köttetik az Isten segélyével...

Neked meg édes barátném, kivánom, hogy találj te is minden előző csalódás nélkül egy olyan ideált, mint a te barátnéd.

Tavasz elején.

— Jelenet a változó időről. —

Egy ur: (idegesen igazgatja nyakkendőjét egy kirakat ablakában) Hallatlan! (órára néz). Fél hét mult! Még tiz perczig várok.

Egy járókelő: Alászolgája! Hogy van mindig? Mit szól ehhez az időhöz? Friss?

Az ur: Mhm... Ajánlom magam.

A járókelő: Brrr! Jó mulatást kivánok! (Elsétál.)

Egy másik járókelő: Szervusz Pista! Ahá! télikabátban; tegnapelőtt még felöltő nékül jártunk. Hja tavasz — ravasz.

Az ur: Mhm!... Szervusz.

A másik járókelő: Szervusz! (Elsiet.)

Egy siető ur: Szervusz Pista! Mit szólsz az időhöz? Hüvös szellők lengedeznek! Szervusz! Sietek. (Elrohan.)

Az ur: (Idegesen dobol a kirakatablakon.)

Egy megfigyelő: Hohó! Jóestét, öcsém uram! Na, didereg ugy-e; észrevette már, hogy a kofaasszonyok ujra gesztenyét árulnak?

Az ur: (kétségbeesetten): Óh igen. Jó estét kivánok! — Ha ez még soká tart, átváltozom leveli békává!...

Csunya jószág is az a pletyka.

A mi jóságos 70 éves királyunkat sem kimélte meg s ráfogta, hogy nősülni akar. Egy 20 éves herczegnőt venne el.

Ezen a pletykán már mindenki csak — megbotránkozott.

*

Küldöttség jár most városunkból, hogy több hazai város közvilágitási ügyével megismerkedjék.

A tanulmány eredménye valószinüleg az lesz, miszerint jelezni fogják, hogy nálunk a legsötétebb péterfiai részeken is nagyobb a világosság, mint a föld akármelyik ragyogó pontjáu.

HÍREK.

Virágvasárnap.

Nagy napra virrad holnap a keresztyén világ az egész földtekén, hová a Megváltó által hirdetett igék elterjedtek.

Virágvasárnap lesz és megkezdődik vele a nagyhét, annak a fenséges tragédiának bús eseményei fognak ismétlődni, a melyek az Idvezitőt a keresztre juttaták.

A szent napon, virágvasárnap bűbájos reggelén vonult be az Idvezitő Jéruzsálembe. A nép őrjöngő lelkesüléssel üdvözölte, hozsánnát kiáltott felé és zöld ágakat szeldeltek útjára. Mint egy földi királyt, ugy üdvözölték az emberi bünök megváltása végett emberi testet öltözött istenfiát, a szerény apostolt, ki békét és szeretetet hirdetett.

Pedig ő megmondta, hogy az ő országa nem e világból való.

És jöttek a megpróbáltatás napjai.... A tanitvány elárulja mesterét, a birák halálra itélik s a nép, mely pár nap előtt királyként üdvözlé, „feszitsd meg"-et kiált s mikor megy a vesztőhelyre és leroskad a sulyos kereszt alatt, arczul köpi s tövis koszorut tesz vérző fejére.... Aztán fölfeszitik, megrendül a föld, a sirok felpattannak s a világ legszörnyübb tragédiája bevégződik....

Az ember sorsa van ezekben megirva.

Látjuk szemeinkkel, hogy a népkegy mint emel hihetetlen gyorsasággal fel egyeseket kimagasló állásokra és látjuk, a mint elejti azokat.

Kétségtelenül nagy dolog, bár — emberi történet.

De épp e szomoru végzetben kell a Megváltóra tekinteni, a ki isteni türelemmel fogadta a keserü poharat.

Ne keresse senki a népszerüséget, hideg az nagyon! A népkegy aranyszellő, de mégis csak — szellő, fuvalom.

A keresztyénvilág pedig ünnepeljen csöndben, lelki nyugalomban, találjon az élet nehéz küzdelmeiben vigaszt a Megváltó megnyugovásában.

— **Istenitiszteletek.** Vasárnap márczius 26-án az ev. ref. templomokban az istenitiszteletek a következő rendben tartatnak: nagytemplomban: Dicsőfi József lelk., kistemplompban: Bélteky Lajos segéd-lelkész, ujtemplomban: Mitrovics Gyula lelkész, ispotálytemplomban: K Tóth Kálmán lelkész. — A nagy- és kistemplomban urvacsoraosztás.

— **Uj itélőtáblai biró.** A király Mennyei László debreczeni itélőtáblai elnöki titkárt a debreczeni itélőtáblához biróvá nevezte ki.

— **A debreczeni első takarékpénztár közgyülése.** A helybeli pénzintézetek között évi rendes közgyülésével utolsónak maradt az Első Takarékpénztár: de most is első a nyereség és az osztalék magasságával. Az igazgatóság jelentése szerint az 1897 évi kedvezőtlen üzleti viszonyok az 1898 év nagyobb részében fennállottak, mindazonáltal a takarékpénztári üzlet minden egyes ágazatában szép eredményt ért el, ugy hogy minden egyes részvény után osztalékul 100 frt adatván, ez összeg a 4-ik számu szelvényre, az intézet pénztáránál helyben és a Magyar általános hitelbanknál Budapesten f. 1899. márcz. 20-ik napjától kezdve, kifizettetik. A közgyülés a jelentést s az abban foglalt intézkedéseket tudomásul vette: a felosztási javaslatot elfogadta s a felmentvényt egyhangulag megadta. Az igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak, tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

— **Dalestély.** A debreczeni dalegylet márczius 25-én szombaton Mácsay Sándor karnagy vezetése és közreműködése mellett, a Bika-szálló disztermében kitünően sikerült zártkörű dal- és zeneestélyt tartott a következő müsorral: Dalárinduló Riegertől. Rajnai ut Reschnit-től Vásártéri sétatéren Selleytől. Köny Wit-től. Vinéta Abt-tól.

— **Vasutasok előléptetése.** A magyar kir. államvasutak tisztikarában hir szerint 1600 tisztviselőt fognak ez idei tavaszszal előléptetni. Az előléptetések — mint már néhány hét előtt jeleztük — főként a kisebb javadalmazásu tisztviselőket érik. A legkisebb fizetésű (600 frt) hivatalnokok ugyanis mind előlépnek, a 700 frt illetmények közül háromszáz, a 800 frt osak köréből 150 és igy fokról-fokra kevesebben a magasabb régiók felé. A m. á. v. igazgatósága a maga részéről már teljesen befejezte a tavaszi előléptetési lajstromot, már készek az előlépettek uj diplomái is és csak az aláirást várják. Ez is meg fog történni még a héten, amennyiben az igazgatóság a jövő kereskedelmi- és pénzügyminiszterium kiküldött tanácsosaiból alakitott összeülés e hóban fog dönteni az előléptetések felett.

— **Elitélt párbajozók.** A városunkban utóbbi időben elszaporodott párbajozás miatt a debreczeni kir. törvényszék Rózsa Lenczi joghallgatót egy havi, Bodnár Sándort 8 napi, Szabó Ágostont 5 napi, Mohácsy Jánost 3 napi államfogházra itélte. A segédeket — amennyiben szabályszerüen jártak el — felmentette, a meg nem jelent Korsós Zoltánt pedig elővezettetni rendelte el a törvényszék. A kir. ügyész s Rózsa Lenczi fellebbeztek, előbbi az itélet sulyosbitásáért. A többiek megnyugodtak az itéletben.

— **A török rendjelek.** A debreczeni dalegylet egy év előtt dicsőséges utat tett meg Konstantináplyba, a hol tudvalevőleg a szultán udvarában a kiállitási pavillon hangversenyezett a török előkelő világ előtt. A debreczeni dalegylet e diadalmas utja akkoriban országos érdeklődést keltett. II. Abdul Hamid szultán a dalegylet iránti elismerését és a magyar nemzet iránti rokonszenvét azzal fejezte ki, hogy a dalegylet minden tagját a Sajáni művészi éremmel tüntette ki, hétnek pedig rendjelt adományozott. A dalegylet dicsőségét hirdeti az a hét rendjel, melyről a szultán fermánja a török kabinet irodától ma érkezett le Márk Endréhez a dalegylet nagyérdemű elnökéhez. A Sajáni érmekhez is külön-külön fermánt kapnak a kitüntetettek. Ezek az okmányok a héten érkeznek Debreczenbe.

A gazdasági egyesület közgyülése. A debreczeni gazdasági egyesület e héten tartotta meg évi rendes közgyülését. Az egyesület tagjai közül 155-en jelentek meg. Váczy János elnök az ülést megnyitván, felhivta ifj. Sporzon Pál főtitkárt az 1898 évi jelentés előterjesztésére; a közgyülés a terjedelmes, kimeritő jeletést minden pontjában tudomásul vette. Szücs Mihály inditványára, amely szerint Debreczen város mezőgazdái részére „Mezőgazdasági kölcsönös segitő szövetkezet" létesitése iránt, az előtanulmányozások tétessenek meg, a közgyülés az elnökséget bizza meg ezen fontos terv iránt javaslat tételre. Dr. Király Ferencz egyesületi tag inditványára az egyesület a Debreczenből eltávozott Fadlallah El Hadad Mihály alezredes méntelepi parancsnokhoz, azon közszeretet kifejezéséül, melyet Debreczen szab. kir. város gazda közönsége iránta érez, bucsu irat intézését határozza el. — Lengyel Imre és Szűcs Mihály egyesületi tagok inditványára a közgyülés az elnökség és titkárságának fáradhatlan tevékenységükért köszönetet szavazott s ezzel a közgyülés véget ért.

— **Vitázó hittanhallgatók.** A főiskolai hittanszaki önképző társulat szerdán este vitaülést rendezett. A vita tárgyát az a kérdés képezte, hogy átadja-e az ev. ref. egyház népiskoláit az állam kezelése alá vagy nem. Az átadás szükségességét és veszélytelenségét Görömbey Péter 2. th., az át nem engedést Szombathy István 3. th. vitatta. Mind a két ifju hittanhallgató nagy készültséggel védte álláspontját s különösen a Szombathy István széles körü ismeretről, alapos tanulmányozásról tanuskodó érvelése keltettek figyelmet, kinek álláspontját az önképző kör tagjai egyhanguan magukévá tették szavazás útján. Jelen volt a gyülésen dr. Erdős József hittanár, hittanszaki dékán is, a ki elismerését fejezte ki a két vitatkozónak.

— **Balog Dajna Bandi.** A hires kisbőgős Abbáziából, a hová a magyar mágnás világ vitette, ki nemcsak ezeknek, de az előkelő külföldi arisztokrácziának, sőt egy kir. herczegnek is nem egyszer volt kedvére a bűvös-bájos magyar nótákkal, melyeket oly művésziesen tud játszani, hazaérkezett Debreczenbe s mint mondja, most már itt marad a pátriában és a debreczenieknek fog muzsikálni.

— **Sertés-vész H.-Böszörményben.** H.-Böszörményben a mult háten sertész vész ütött ki. A kőzség területére elrendelték a zárlatot.

— **Várkonyi István bünpöre.** A nyiregyházi kir. törvényszék Várkonyi Istvánt, a hirhedt szocziálista agitátort a Szabolcsmegye területén a mult évben oly rohamosan elterjedt szocziálizmus, s az következtében elkövetve lett törvénytelenségek miatt mint felbujtót vád alá helyezte, a mit a felső biróságok is jóváhagytak. E szenzácziós bűnperben a végtárgyalás április hó 13 és következő napjaira tüzetett ki. A vádlottat Eötvös Károly fogja védeni.

— **A hazai ipar pártolása.** Az orsz. Iparegyesület nevében Matlekovics Sándor elnök, val. belső titkos tanácsos és Gellért Mór titkár a hazai ipar pártolása érdekében komoly figyelemre méltó felhivást intéztek Debreczen város tanácsához. Azt kötik ugyanis szivére a tanácsnak, hogy a sok bajjal küzködő magyar ipar fellendülése végett hazafias buzgalommal hasson oda, hogy a törvényhatóság által megrendelt munkáknál a vállalkozók ne mellőzzék a hazai ipar termékeit. Az orsz. Iparegyesület meg van ugyan győződve arról, hogy a törvényhatóság figyelemmel van erre a vállalatok kiadásánál és ipari szüségletei beszerzésénél. — De a szállitók gyakran kijátszák a legjobbakaratu hazafias intézkedést is. Épen ezért azt ajánlja az Iparegyesület a városnak, hogy a vállalkozókat már a pályázat kiirásánál kötelezze arra, hogy az illető iparczikkek készitőjét ajálatukban megnevezzék.

— **Halálozás.** Lengyel József nyugalmazott napdijjas városi adószámfejtő élete 77-ik évében, folyó hó 23-án reggeli 6 órakor, 3 heti szenvedés után, aggkori végelgyengülésben, szivszélhüdés következtében elhunyt. Földi részei f. hó 25-én délután 3 órakor a Collégium hátamegetti Gönczi-utcza 5-ik számu háztól, az ev. ref. nagytemplomban tartott rövid egyházi szertartás után, a Péterfia-utczai sirkertben örök nyugalomra helyeztetett. Béke poraira.

— **Köszönetnyilvánitás.** Az ev. ref. főiskola nagyt. és tek. tanárkara, t. énekkara, gymnásiumi ifjusága és mindazon ösmerőseim, kik felejthetetlen István fiamnak, f. márcz. hó 19-én történt temetésén megjelenni s részvétökkel mély fájdalmunkat enyhiteni szivesek voltak: fogadják családom nevében is hálás köszönetemet. Debreczen, 1899. márcz. 22 Hódy Béla, ev. ref. egyh. levéltárnok.

— **A gyilkos asszony leánya.** Két éve történt, hogy Habuczki Györgyné alsó-józsai lakos megfojtotta nagynénjét a nagyerdőn, mikor Debreczenbe jöttek, hogy nagynénje pénzét — 15 krajczárt — megszerezhesse. Habuczkynét elitélték 15 évi fegyházra s most Mária-Nostrán van s ott tölti el büntetését. Habuczkiné családot hagyott maga után, kikre férje ügyel fel. Legidősebb leánya, a 15 éves Habuczki Juli már most is anyja nyomdokait követi s rövidesen ő is oda kerül, hol anyja van, a fegyház rideg falai közzé. A minap Józsán Nagy Imre lakását álkulcscsal kinyitotta s a mit talált elvitt, sőt a szekrényeket is kirabolta. A csendőrök most mindenfele keresik.

* **Közeledik a tavasz,** a természet ujjá diszíti a földet, minden szépül s ha saját lakóházainkat is óbajtjuk csinosabbá tenni, ugy használjuk csakis a Kronsteiner-féle homlokzatfestéket, mely elismert legjobb és legtartósabb. A többiről felvilágosit a mai hirdetése.

* Az **ujságok versenyében,** mely a nagyközönség szemei előtt folyik, mindig megtartotta első helyét a Pesti Hirlap, mely legutóbb még a Mikszáth Kálmántól alapitott Országos Hirlap beolvadásával is gyarapodott. Elvitázhatlanul a legjobb és legelterjedtebb lap ma a Pesti Hirlap, mihez sokban járult az, hogy egyenlő ár mellett gazdagabb taralmu és nagyobb terjedelmű valamennyi más napilapnál. Politikai irányát tekintve, független szabadelvű és nemzeti demokrata ujság, melynek vezérczikkeit e publicisták irják: Beksics Gusztáv, ifj. Ábrányi Kornél, Kenedi Géza, Vázsonyi Vilmos, Balogh Pál és legutóbb még Kóbor Tamás is. Tárcairói a ma legkedveltebb és legkitünőbb irók: Mikszáth Kálmán, Tóth Béla (egyuttal a mindig szellemes Estilevelek irója), Quintus (egyuttal a a nagyon kedvelt Szerkesztői üzenetek irója), Murai Károly, Kóbor Tamás, Gárdonyi Géza, Bede Jób, Tömörkény István, Krúdy Gyula, Homok, Sas Ede, Milkó Izidor, stb Nagy vonzerőt adnak a lapnak az országgyülési, törvénykezési és egyébb karczolatok, az élénken szerkesztett szinház-, hir-, sport- és vegyesrovatok. A szórakoztató és hasznos közlemények nagy bőségén kivül még különféle kedvezményt is nyujt olvasóinak, mely tekintetben igazán egyedül áll ma a lapok közt S az ára mégis csak 1 frt 20 kr. egy hóra, 3 frt 50 kr. az április—juniusi negyedévre. A Párisi Divat czimű nagy képes heti divatlappal együtt pedig csak 1 frttal több, vagyis negyedévre 4 frt 50 kr. A most ujonnan belépő előfizetők megkapják a Tetemre hivás e szenzszciós bünügyi regény március második felében megjelenő részét külön lenyomatban.

Irodalom és művészet.

+ **Az „Ország-Világ" képes regénye.** Kaptuk a következő sorokat. Az „Ország-Világ" szerkesztősége, hogy meghálálja olvasó közönségének ragaszkodását az áprilisi negyedévtől, tehát husvéttól kezdve regény Mellékletét, melyben tudvalevőleg hazai és külföldi szerzők legkitünőbb munkáit adja közé, a jövőben illusztrálva jelenteti meg. A ki tehát az „Ország-Világ" állandó előfizetője, az esztendőnként több pompásan illusztrált regényt kap ajándékba, a melyek díszéül szolgálhatnak minden szalonnak. Mi magunk részéről hozzátehetjük, hogy az „Ország-Világ" a legkitünőbben szerkesztett képes magyar hetilap, a mely hétről-hétre szóban és képekben ismerteti az aktuális eseményeket és szépirodalmi dolgokat közöl a magyar irodalom majd összes jeleseitől. E mellett még karácsonyra irodalmi becsü almanachot ad ajándékba olvasóinak. Az első képes regény melléklet az „Ország-Világ" husvéti számában indul meg, a ki most 2 frttal negyedévre előfizet, az áprilisig ingyen kapja ezt a szép ujságot. Az „Ország-Világ" kiadóhivatala, Hold-utcza 7. sz. a. van, hol mutatványszámmal kivánatra ingyen szolgálnak.

* **Párisi divat.** Mikor a hölgyek divatlapot választanak, ugyszólván választaniok kellett eddigelé, hogy vagy a takarékosság, vagy az elegánczia mellett maradjanak, de egyesiteni a kettőt csak azóta lehet, mióta a magyar közönség a Párisi Divat cz. hetilap segélyével egészen a párisi izlés szerint öltözik. Az elegánczióhoz a lap ábrái segitik hozzá az olvasókat, mert ezek a képek fotográfia után készült másolatai a párisi nagy műtermek mintaruháinak; a lap czikkei pedig mindazon ujdonságokról számot adnak, amit a divat, a ruházat, butorzat, kézimunkák, lakásberendezés, asztal körül teremtett. De a takarékosságot is lehetővé teszi a lap, mert magyarázatai, szabásivei nyomán a hölgyek otthon készithetik öltözékeiket s ezenkivül a szerkesztőség segitségére van a hölgyeknek minden téren tanácsadással, bevásárlások eszközlésével stb. A divatlap minden számához egész iv regénymelléklet is van csatolva. A „Párisi Divat" előfizetési ára egy negyed évre 2 frt. „Pesti Hirlap"-pal együtt 4 frt 50 kr. Mutatványszámot kivánatra küld a kiadóhivatal.

A Dreyfuss-ügy és a párisi világkiállitás.

Ezen sokat hangoztatott ügy, a mint értesülünk, a kiállitás előmunkálataira a legkisebb befolyással sincsen és az annak idején megállapitott munkaprogramm az utolsó pontig végre fog hajtatni,

Az ugynevezett mérvadó körök egész biztosak abban, hogy a Dreyfuss-ügynek olyan befejezést kell nyernie, mely Franczia ország részére a külföld mármár tartózkodó magaviseletét megváltoztassa és annak sympathiáját visszanyerje és mint tudjuk, ennek előlegezése képen a kiállitás vezetősége, mely nem bukik és változik a franczia kormányokkal, a külországok kiállitóival szemben a legnagyobb előzékenységet tanusitja.

A párisi szórakozások tekintetében is különböző tervek látnak napvilágot, a melyek közül a legérdekesebbek egyike a „Szajna-folyón uszó Ó-Páris (Le vieux Páris.")

Ó-Páris a világváros legérdekesebb mozzanatait fogja az elmult századokból szemeink elé varázsolni és a hat hónapra megállapitott programm minden egyes pontja, történelemhü jelmezek igénybevétele mellett az akkori életmódot fogja a lehető legeredetibb módon bemutatni.

Csupán egy irányban nem történtek kellő előkészületek és pedig a várható nagyszámu látogatók elszállásolása tekintetében. Az eddigi nagyszállók rendes körülmények között is alig elegendők és láttuk 1889-ben micsoda miseriak uralkodtak Párisban.

Az „International Palase Company", melynek tulajdonosa tudvalevőleg az ismert Wagons-Lits társulat épitett ugyan az előkelő világ részére egy óriási luxus szállót, a „The Elysee Palace" hotelt, a mely már f. évben tető alá jut, de azt hisszük, hogy a látogatók nagyobb része nem azokból fog kikerülni, — kik az ily elszállásolásra tartanak igényt és szélesebb körben fog tetszésre találni azon négy „Grand Hotel" a melyet a Tro Cadero negyedben a Szajna partján ugyancsak a Wagons-Lits társulat emeltet egy e czélra alakult külön nagy társulattal, a melyekben naponként 3000 ember lesz elhelyezhető, részint különkülön, részint pedig két ágyas szobákban, szintén a legelegánsabban berendezve, a melyek a kiállitás egyik látványosságát fogják képezni.

Ez utóbbi társulat már ma szervezi a kiránduló társaságokat — a t. olvasóink figyelmét tehát ezekre különösen felhivjuk. A társulat, melynek főképviselője a Budapesti német jegyiroda, a kiállitás meglátogatása tárgyában külön kimeritő prospectusokat bocsátott ki, a melyeken kivül lapunk szerkesztősége is szivesen szolgál részletes felvilágositással.

Szinház.

Komjáthy János igazgató benyujtotta a város szinházbizottságához társulatának uj névsorát. Eszerint befejezett tény az, hogy Szathmáry Árpád és Thurzó Ilona már a szezon alatt kiléptek, Locsarekné, Leopold Franciska, Kapossy Józsa, Szentes, Mezei, Csáky pedig virágvasárnapkor megválnak a társulat kötelékéből. Ellenben uj tagokul szerződtek: Beődy Ella a koloratur énekesnői, Környey Béla a baritonista és népszinmü énekes, Szigethy Lujza a komika, Tóth Elek a lyrai szerelmes és ifju Szathmáry Árpád a jellemkomikus szerepkörre.

A távozókat ismerjük és különösen Kapossy Józsa elvesztését sajnáljuk, mert a soubrette szerepekben a legteljesebb mértékben megnyerte közönségünk tetszését. Helye egyelőre betöltetlenül maradt és a szinházbizottság csak a jövő szezonra kötelezte az igazgatót a méltó utód szerződtetésére. Nem kételkedünk, hogy a pótszezonban vendégszereplések által kapnak a bérlők jogos kárpótlást.

Az uj tagokat nem ismerjük, csupán annyit tudunk, hogy az uj koloratur énekesnő sikerrel végezte a zeneakadémiát, az uj baritonista tagja volt a fővárosi Magyar Szinháznak és népszinmü hősöket is játszik, az uj fiatal szerelmes pedig három év előtt kezdte el ebben a szerepkörben müködését Aradon, Leszkay társulatánál, de még akkor nagyobb sikereket nem ért el. Nem volna méltányos megitélni őket, mielőtt láttuk és hallottuk és igy kénytelenek vagyunk megbizni az igazgató szakértelmében és kötelességtudásában.

A szinházbizottsag keddi ülésében tárgyalta az igazgató beadványát és tudomásul véve azt, csupán egy vigjátéki anya szerződtetését követelte a soubrette és tánczosnékon kivül. A mellett szóba hozták, hogy jellemszinész sincs. Vigjátéki anya kettő is van: F. Csigaházy Etel és Kiss Irén. Különféle két temperamentumu, de kitűnő két művésznő ez, a kik mellett a vigjátéki anya szerepköre bizony nem árva. A jellemszerepeket pedig Komjáthy (Othello, Hamlet, Lehr Tamás, Napoleon, Svengali) eddig is nagy sikerrel játszotta, a minthogy a hősszerelmes szerepkört a jellemszinészétől el se lehet választani. De hát Szacsvay Sándor, Fenyéry Mór, Bartha István mindannyian alkalmasak jellemszerepek betöltésére, ezt a kérdést bolygatni se volt hát szükséges.

A heti előadások két érdekességet hoztak. Az egyik a Géczy István „Sárdi ház" czimű szinműve, a mely kedden és szerdán került előadásra. Merész és visszataszitó tárgyat dolgozott fel a tehetséges szerző kitünő technikával és megkapó drámai erővel. A Sárdi alakja csak kivétei az életben,

---

Egy jól táplált ur: Hogy van, kedves barátom?

Az ur (keserüen): Köszönöm, jól! Az idő hidegnek mondható.

A jól táplált ur. Óh, ezt én előre tudtam. Három napja szakgatnak a lábaim. Tudja...

Az ur (homlokát törülgetve): Tudom kérem, hogyne tudnám; jóéjszakát kivánok!

A jól táplált ur (sértődötten): Jóéjszakát! (távozik.)

Az ur: Óh ez türhetetlen...

Egy biciklis: Szerencse fel! Na pajtikám, ugy lehet, még korcsolyázunk! Éjszaka fagyni fog...

Az ur (dadogva): Hogyne, biztosan!... Szervusz!... Még két percet várok, ez egyszerüen... Végre Helén! Isten hozta!

A hölgy: Soká várattam? Át kellett öltöznőm. Mit szól ehhez az időhöz?

Az ur (kitörve): Friss! Tegnapelőtt még felöltőbe jártunk. Hja, a tavasz — ravasz! Hüvös szellők lengedeznek! Észrevette már, hogy a kofák ujra gesztenyét árulnak? Éjszaka fagyni fog, de én ezt előre tudtam; már három napja szakgatja lábam!... Köszönöm, ennyi épen elég volt! Csókolom a kezeit. (Elrohan.)

A hölgy: Jézusom! Ez megőrült!...

Egy másik ur: Kezét csókolom? mit szól ehhez az időhöz?

A hölgy: (Dühösen elszaladt.)

Bicikly.

a szinésznőbe szenvedélyesen szerelmes élemedett koru paraszt szerencsére magában áll. Hanem annál általánosabb a szinésznő alakja. Az önérdek, könynyelmüség marad a szinésznők főjellemvonása, ezt bizonyitja a szerző, a ki alaposan belátott a szinésznők belső világába. Sárdit Szacsvay, a szinésznőt Fáy Flóra hatásosan játszották. Kitünt T. Halmi Margit, Tanay és Bartha is.

A másik érdekes esemény Odry Lehel vendégszereplése volt a „Bajazzók" és „Faust" operákban. A még mindig széphangu kitünő énekes és szinművész régi dicsősége szinhelyén a debreczeni szinpadon ujabb dicsőségre talált. Vele együtt lépett fel Szegheő Vilma operaénekesnő, a ki csengő szép hangjával és drámai játékával tetszést aratott. Karacs Imre mindkét operában emelte már eddig is kiérdemelte müvészi hirnevét.

Kiadótulajdonos: **Zicherman Herman.**

Bérkocsik dijszabályzata.

	Két lovas		Egy lovas	
I. Napszámra:				
Egész napra, reggeli 7 órától esti 9-ig	5	—	3	—
Fél napra, reggeli 6 órától d. u. 1-ig vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	3	—	2	—
II. Óraszámra:				
Fél órára	—	40	—	30
3/4 órára	—	60	—	45
Egy egész órára	—	80	—	60
Minden következő órára	—	40	—	30
Az utolsó órán tul félórára vagy kevesebb időre	—	20	—	15
III. Egyes járatokért:				
Megállapodás és visszamenet nélkül a város sorompóin belül	—	50	—	30
IV. Meghatározott járatok:				
Temetéseknél (valláskülönbség nélkül), ha a végtisztesség a templomban történik	—	—	—	—
A temetőbe ki és vissza	2	—	1	40
A háztól egyenesen a temetőbe ki és vissza	1	20	—	80
A szinházba menet	—	60	—	40
A szinházból jövet	—	80	—	60
Bármely vasuti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	—	50	—	30
Éjjel menet vagy jövet kézi táskával .	—	80	—	60
A kocsis mellé elhelyezet minden darab málha után külön 10 kr. dij jár . .	—	—	—	—
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, termény-raktár, légszesz-gyár, kertészeti egylet és gőzmalomhoz menet vagy jövet	—	50	—	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással.	—	80	—	60
A nagyerdei fürdőházhoz, plgári vagy katonai lövöldéhez menet v. jövet .	—	50	—	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	—	—	70
Minden következő órára	—	60	—	40
Külső barom- és lóvásártérre oda és vissza egy órai várakozással . . .	1	20	—	90
Minden következő órára	—	40	—	30
Katonai laktanyához és katonai kórházhoz menet vagy jövet.	—	50	—	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	—	80	—	60
Minden további órára	—	40	—	30

A dijak reggeli 6 órától esti 9 óráig számittatnak.

NYILTTÉR.

Selyem damaszt 75 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és szines **„Henneberg-selyem"** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként, — a legdivatosabb szövés, szin és mintázatban. **Privát-fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállitva, — **mintákat pedig postafordultával** küldenek, **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és k. udvari szállitó) **ZÜRICHBEN,** — Magyar levelezés. — Svájczba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Uj fényképészeti műterem.

A Kossuth-utczai **Knebel Jenő** cs. és kir. fényképész — mint ennek utóda — műtermét, a czég fenntartásával átvettem. A midőn a nagyérdemü közönség jóakaró támogatásába magamat ajánlom, biztositom pártfogóimat, hogy teljes odaadással iparkodni fogok a kiváló izléséről s jóindulatáról ismert debreczeni közönség megelégedését magamnak minden tekintetben kivivni.

Kapussy Ödön

1—3 fényképész.

Sömör-betegségeket: száraz, vizenyős, pikkelyes sömört s az ezen bajjal együtt járó kiállhatatlan „bőrviszkegeket" jótállás mellett gyógyit, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak. A „Dr. Hebra sömörirtó"-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt, o. é. vám- és postadijmentesen (levéljegyekben is) utánvéttel 50 krral több. Kapható: **St. Marien-Droguerie Danzig (Deutschland.)** (499.) 1—5.

128. 18—26 **Dunlop**

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvénynél, az emésztési és lélegzési szervek hurutainál, a Lithion-forrás

Salvator

kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatásu.

Vasmentes. Kellemes izü.

Könnyen emészthető.

Első rangu gyógyviz és diaetetikus ital.

Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán **aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és vese izgatási** tüneményekben vagy **húgysavas vesehomok** és **vesekövek** képződésében szenvednek.

Kapható ásvá yvizkereskedésekben és gyógyszertárakban.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

CHOCOLAD CACAO SUCHARD.

Hogy jövőben előforduló félreértések kikerültessenek, figyelmeztetik a n. é. közöség, hogy a

PH. SUCHARD

az ugynevezett

törmelék-Chocoladét

se nem gyártott, se forgalomba nem hozta.

A Suchard Chocolad mind biztositott tiszta.

A Suchard Chocolad ólomba vannak csomagolva

A Suchard Chocolad bő boritékban vannak.

A Suchard Chocolad a gyárjegyet és aláirást viselik.

Prelovszky András

férfi szabó üzlete,

bel- és külföldi szövetek nagyválasztéku raktára

Debreczen,

Kossuth-utcza az uri Casinó alatt.

Elvállal a **legujabb szabásu** és a **legnagyobb** igényeket kielégitő angol és franczia-divat szerinti

polgári öltönyöket

magyar disz- és viselő ruhákat

katonai és vasuti egyenruhákat papi reverendákat, palástokat és süvegeket stb.

a legjutányossabb árak mellett pontos időre.

Gyászöltönyök, valamint vidéki megrendeléseket 24 óra alatt készitek.

A legjobb és a **legolcsóbb**

mázolóolaj

és

fakonzerváló-szer

volt és **lesz** a több mint 20 éve óta kipróbált

szabablmazott Avenarius Carbolineum.

Utánzásoktól óvunk!

Carbolineum-gyár R. Avenarius Amstetten, Alsó-Ausztria.

Iroda: **Bécs,** III/1, **Hauptstrasse 84.**

Elárusitó hely: **Ganovszki Lajosnál** Debreczenben. Kossuth-utcza.

1—6.

Eladó

Teleki Kálmánnál Zilahon

96 drb egy éves

vészen átment sertés süldő.

Bővebb értesitést ad:

Teleki Kálmán,

(1—3) **Zilahon.**

Eladó

philoxera és peronosporamentes

európai directtermő tőkéről szedett, homoki szőlőtelepitéshez kiválóan alkalmas

1. Vegyes csemege faj gyökeres vessző ezrenként 12 frt.
2. „ „ „ sima vessző ezrenként 6 frt
3. Finom „ „ 5 frt

Továbbá Ripária portalis sima vessző ezrenként 10 frt.

Évva Ödönnél

(40) 1—3. S.-A.-Ujhelyben.

Alapittatott 1782. — 50 év óta magkereskedés.

Arankamentes luczerna

Arankamentes lóhere

Eredeti Oberndorfi takarmányrépa

„ Veres Mamut „

„ Sárga Olajbogyó „

„ Eckendorfi Sárga „

„ Sárga Buczok „

Angol és scót perjefélék

Takarmány-fű magvak

Finom kerti pázsit magvak

Sulyos kövér Besseler zab

s egyéb gazdasági magvak nagyban és kicsinyben.

Konyhakerti vetemény magvak

Eredeti ERFURTI virágmagvak

a legjelesebb minőségben s legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZA

előbb **Gaszner Károly**

DERRECZEN, Kossuth-utcza 11.

Érdeklődök sziveskedjenek egy levelezőlapon uj mag-árjegyzéket kérni.

Alapittatott 1782. — 50 év óta magkereskedés.

Bérbeadó

a városhoz közel, az olajütő mellett, (Csáthy-féle tanyán) egy **6 holdas jóminőségü homok föld,** ugyszintén egy **100 sertésnek való hizlaló.** — Értekezhetni alulirottnál.

(47) 1—2

Dr. Nyiri Ernő,
zárgondnok. (Gróf Dégenfeld-tér 3 sz.)

ad 3746/1999

Hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város általi a m. kir. honvéd gyalogsági laktanyában tervbe vett átalakitási és bővitési munkálatok biztositására zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A biztositandó egyes munkák következőleg vannak előirányozva:

A. Bontási munka	385.18
I. II. VI. Föld, kőmüves burkolási, tető fedési és elhelyező munkák	7895.57
V. Ács munkák	2870.16
VII. Bádogos munkak	202 85
VIII. IX. Asztalos és padlózó munkák	2634.44
X. Lakatos munka	913.12
XI. Mázoló munka	217.19
XII. Üveges munka	319.87
XIII. Szobafestő munka	589.10
XV. Kályhák	579.—
XVI. Vizvezeték	891.10
	17,497.58

azaz: tizenhétezer négyszáz kilenczvenkét forint és 58 kr.

A versenytárgyalásban résztvehet minden kellően képesitett iparos vagy vállalkozó.

A munkálatok külön-külön és együttesen is kiadatnak.

Minden ajánlattevő köteles a pályázata tárgyát képező munka előirányzati összegének megfelelő 5% bánatpénzt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban f. évi ápril hó 7-én d. u. 1/2 5 óráig a házi pénztárnál letétbe helyezni s a letéti jegyet ajánlatához mellékelni.

Az ajánlatba hozandó engedmény vagy egységárak, olvashatóan, tisztán és betüvel is kiirandók.

Ajánlattevő ajánlatában köteles kijelenteni, hogy a tervet, költségvetést, vállalati feltételeket, a helyi viszonyokat ismeri s azokat magára kötelezőnek elvállalja.

A kellően bélyegzett irásbeli zárt ajánlatok f. 1899 évi ápril 7-én d. u. 5 óráig a polgármesteri hivatalhoz nyujtandók be. A beérkezett ajánlatok f. évi április hó 8-án d. e. 10 órakor a városház nagytermében nyilvánosan bontatnak fel.

Elkésve beadott, távirati vagy utóajánlatok, valamint hiányosan kiállitott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fenntartja magának a jogot, hogy a beérkezendő ajánlatok közül szabadon választhasson, vagy azok mellőzésével a munkálatok biztositásáról más úton gondoskodhassék.

Minden ajánlattevő ajánlatával a felbontástól számitott 30 napig kötelezettségben marad.

A terv, költségelőirányzat, vállalati feltételek a mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1899 Márczius 20.

(44) 1—2

A városi Tanács.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

HOMLOKZAT-FESTÉK-GYÁR

Kronsteiner Károly, Bécs, III., Hauptstrasse 120. (saját házában.)

Az arany éremmel kitüntetve.

Főherczegi és herczegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. E homlokzat-festékek, melyek mészben feloldható, száraz állapotban poralakban és különböző mintában kilónként 16 krtól felfelé szállittatnak és a mi a festék szűrtisztaságát illeti, azonos az olajfestékkel. Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik. (37.) 1—15.

HALDEK
magnagykereskedése
József főherczeg ő cs. és kir. fensége udv. szállitója
BUDAPEST.
Károly-körut 9. szám.
Szállit 100 kilónként:
aranka mentes
államilag ólomzárolt
luczerna
magot
60 frt-
tól kezdve;
aranka mentes
államilag ólomzárolt
lóhere-
magot
50 frt-
tól kezdve;
takarmány-répa-magot
eredeti
Oberndorfi,
eredeti
Mammuth,
eredeti
olajbogyó
alaku
40 frtjával;
hazai
Oberndorfi
gróf Károlyi Alajos termése
37 frtjával,
takarmány czukorrépa
27 frtjával.

286. szám.

Az **ISTVÁN** gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYEINEK
ARJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános malomgyülésen megállapitott s 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállitás módozatokra vonatkozó egyezmények szerint

Szám	Kötelezettség és engedmény nélkül készpénzfizetés mellett. Zsákkal együtt	100 kiló frt	kr	Zsákonként á 85 kilogr. frt	kr
A.	Asztali dara nagyszemü. .	17	40	—	—
B.	Szinte „ apószemü. .	16	80	—	—
0	Királyliszt	17	—	—	—
1	Lángliszt kivonat	16	60	—	—
2	Elsőrendü zsemlyeliszt . .	16	20	—	—
3	Zsemlyeliszt	15	60	—	—
4	Elsőrendü kenyérliszt . .	15	20	—	—
5	Közép kenyérliszt . . .	14	80	—	—
6	Kenyérliszt	13	—	—	—
7	Barna kenyérliszt. . . .	10	40	—	—
8	Takarmányliszt	6	—	—	—
11	Finom korpa zsákkal . .	4	60	—	—
11	„ „ zsák nélkül .	4	40	—	—
12	Durva korpa zsákkal . .	4	40	—	—
12	„ „ zsák nélkül .	4	20	—	—
	Csirke búza zsák nélkül .	3	60	—	—

A zsákok súlytartalma, — teljsúlyt tisztasúlynak véve. (1—?)

A. B. 0—6. számig 85 kiló.
7. és 8. szám 70 „
11. 12. 50 „

Debreczen, 1899. márcz. 21.

Szagtalan és nyomban száradó

1 □ 0mt. 1 kiló 1 frt 50 kr Teljesen elkészitve mázolásra.

Valódi csak üvegekben ezen fekete nyomat másolatával

Christoph Ferenc
SZOBAPALLÓ-FÉNYLAKK

lehetővé teszi, hogy a szobák a mázolás alatt i használtatassanak, mivel a kellemetlen szag és a lassú, ragadós száradás, mely az olajfestéknek és az olajtakknak sajátja, elkerültetik. Emellett a használata olyan egyszerü, hogy kiki maga végezheti a mázolást. A palló nedves tárgygyal foltörülhető, anélkül, hogy elvesztené fényét. Meg kell különböztetni:

szinezett szobapalló-fénymázt,

sárgásbarnát és mahagonibarnát, mely akár csak az olajfesték födi be a pallót s egyuttal fényt is ad. Ezért egyaránt alkalmazható régi vagy uj pallóra Teljesen beföd minden foltot, korábbi mázolást stb; van azután

tiszta fénymás (szinezetlen)

uj pallókra és parketre. mely csupán fényt ad. Különösen parketre s olajfestékkel mar bemázolt egészen uj pallókra való. Csak fényt ad, onnélfogva nem födi el a famustrát.

Postacsomag, körülbelül 35 négyszög mtr. (két középnagyságu szobára való) 5 frt. 90 kr., vagy 9½ márka.

A közvetlen megrendelések minden városban, ahol raktárak vannak, ide küldendők. Mintamázolások és prospektusok ingyen és bérmentve küldetnek. A bevásárlásnál tessék jól vigyázni a cégre s a gyári jegyre, mivel ezt a több mint 1850 éve létező gyártmányt sokfelé utánozzák és hamisitják, s sokkal resszabb, s gyakran a célnak meg nem felető minőségben hozzák forgalomba.

Christoph Ferenc,

A valódi szobapalló-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója,

Prága, Zürich, Berlin.

Raktár:

Debreczenben, Ganofszky Lajos
füszer-, festék- és magkereskedőnél.

Szatmáron: Toldy István és Nagyváradon:

(35.) Berkes Bertalan uraknál. 1—9.

1631. / 1899. v.k.sz.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. I. 646/3/1898. P. számu végzése folytán közhirré tétetik, miszerint **Klein Mihály** szatmári lakos részére **Somogyi Imre** debreczeni lakostól 200 frt tőke, ennek 1897. évi Október hó 20-ik napjától számitandó 6% kamatai és eddig összesen 64 frt 56 kr. perköltség erejéig az időközi törlesztések betudásával. 1898. évi február hó 8-án biróilag lefoglalt és 305 frtra becsült tekéző és márvány asztalból álló ingóságok **1899. évi Április 6-án délelőtti 9 órakor** kezdetét veendő és Hajnal-utczai 25 sz. háznál megtartandó nyilvános birói árverésen, a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1899. évi Márczius hó 18-án.

Török Péter
birói kiküldött.

(43.) 1—1.

ZICHERMAN H. ELSŐ HIRDETÉSI IRODÁJA,
Grof Dégenfeld-tér 3. sz. (ezelőtt Rózsa-tér).
156-dik számu telefon állomás.

Egy ház eladó, mely tartalmaz 5 szoba, 2 konyha, pincze, kerttel, bormérő helyiséggel együtt. (488.)

Vidéki nyomdába egy vagy két jó családból való fiu tanulónak felvétetik. Bővebb értesités nyerhető irodámban.

Szent-Anna-utcza (volt Teleki utcza) elején egy jelenleg lakatos mühelynek használt helyiség f. évi május hó 1-től kezdve kiadó. — Értekezhetni irodámban.

Eladó ház. Hatvan utczai részen egy 3 szoba, boltheliyiséggel együtt eladó. (483.)

Művelt szép leány mint elárusitó, házikisasszony, vagy valamelyik ügyvédi irodában alkalmazást keres. (481.)

Eladó ondódi föld. Perecz dülőben 5 hold elsőrendü föld eladó. 479.

Gazdasági állást keres egy jó bizonylatokkal ellátott tapasztalt egyén. Bővebbet irodámban. 744.

Eladó széna. A Kadarcs mellett 5 boglya marhának való kitünő jó széna eladó. Ára 500 frt. — Értekezhetni irodámban.

Eladó ház Hatvan-utczán, melynek jövedelme 750 frt. (492.)

Salon bútor eladó. 1 diván, 2 nagy, 4 kis szék, asztal, függöny, szőnyeg, függőlámpa. (489.)

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, jeles képzettségü szép fiatal leány — banknál vagy biztositónál — alkalmazást vagy üzletben könyvelői állást keres. 318.

Halápi kaszáló 38 hold 1200 □ öl eladó. (487)

Kerestetik 150—300 hold föld haszonbérbe. 484.

Kerestetnek mindenféle lakások haszonbérbe. 485.

Konyáron egy ház bérbe adó, mely tartalmaz 2 szobát, istállót a hozzátartozókkat, különösen egy jó forgalmu boltheliyiséget. (485.)

Kiadó boltheliyiség a Morgó-utczán 2 szoba és a hozzátartozókkal együtt. 482.

Eladó ház a Kar-utczán. (483.)

Aranymüves tanulóul felvétetik Löfkovits ékszerüzletébe jó házból való fiu.

Kiadó boltheliyiség. Hatvan-utcza elején hentes, mészáros vagy más hasonló czélra boltheliyiség azonnal kiadó. — Értekezhetni irodámban. 481.

Eladó bolt felszereléssel együtt—a csapókertben — 3 szoba és hozzátartozókkal.

Gazdatiszt izraelita 8 éves bizonylattal nagyobb gazdálkodásba állomást keres. (490.)

Eladó ház a vásártérhez közel, kedvező feltételek mellett. (491.)

Egy új iparághoz társ kerestetik. Az ipar esztergályos, kefe, seprő, vállalat lessz. Értekezhetni irodámban. (476.)

Egy nyugalmazott tanitó segédjegyzői vagy felügyelői állomást keres. 441.

Az ezen rovatokban közlöttek iránt felvilágositást ad s egy ily közlemény 25 kr előleges lefizetés mellett, felvesz és közzétesz.

Hajdu vármegye és Debreczen sz. kir. város Főispánjától.

200. / 1899.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város folyó évi május havi rendes közgyülésén egy rendőrbiztosi állás fog választás útján betöltetni, mely állás évi 700 frt fizetés, 100 frt lakbér és ruházatból álló javadalmazással van egybekötve s első sorban az 1873. évi II. t.-cz. 4. §. b. pontja értelmében igazolványnyal ellátott altisztek számára van fentartva.

Felhivatnak a pályázni kivánók, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölő bizottság elnökéhez, **folyó évi május hó 15-ik napjának délutáni 5 órájáig** annyival inkább benyujtsák, mert a később érkező pályázati kérvények tekintetbe vétetni nem fognak.

Debreczen, 1899. márczius 1.

Gr. Degenfeld József,
főispán.

(36). 2—2))

Budapest, Karlsbad és Bécsi czipő raktár.

Legolcsóbb czipő raktár.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a jó hirnévnek örvendő Baum Miksa-féle, a főpostával szemben levő

Női, férfi és gyermek czipő raktárt

átvettem, s azt saját czégem alatt, tetemesen megnagyobbitva fogom tovább vezetni

Czipő raktáram ezidő szerint Debreczenben a **legnagyobb,** áruim, melyeket Budapest, Bécs és Karlsbad legelső gyáraiból szerzem be, **legkitünöbbek** és a mellett **feltünő olcsók.**

Minden czipő talpán a **SZABOTT ÁR** látható.

A tavaszi és nyári idényre raktáramat rendkivül dusan láttam el a legelegánsabb és legjobb czipő árukkal, ugy hogy e tekintetben minden versenyen felül állok.

Felkérem a n. é. közönséget, hogy ugy dus raktáram, mint olcsó árszámitásaim és kitünő gyártmányaimról személyes meggyőződést szerezni méltóztassék.

Tisztelettel

Tolnai Dániel
előbb **BAUM MIKSA,**
a főpostával szemben.

(34) 3—3.

Legnagyobb czipő raktár.

Legjobb czipő raktár.

A nagyérdemü közönség figyelmébe!

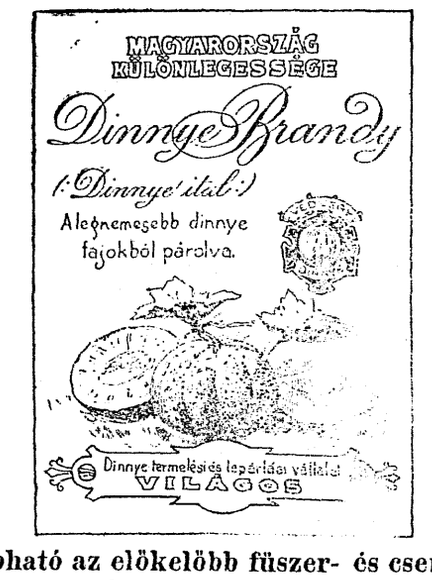

Kapható az elökelőbb füszer- és csemegekereskedésekben. (12—20)

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghülésekneél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Debreczen, 1899. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 371.